

Mama, ja nechcem vojnu!

**Program
september
2022**

POLSKÝ
INSTITÚT
BRATISLAVA

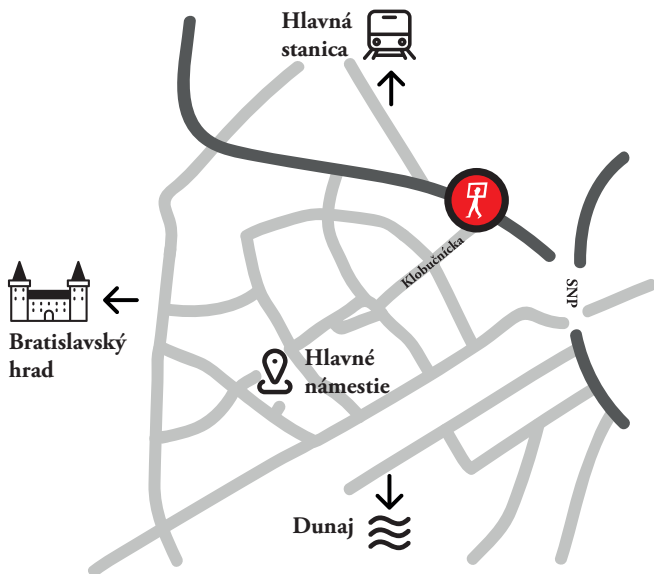
Výstava / *Mama, ja nechcem vojnu!*
Bratislava / 13. 9. / 17.00
Polský inštitút, Nám. SNP 27

ARCHIWA
PAŃSTWOWE

Pol'ský inštitút v Bratislave

Námestie SNP 27, Bratislava

→ výstavy	→ knižnica
→ koncerty	→ čítareň
→ prednášky	→ noviny
→ kurzy poľštiny	→ časopisy
→ filmy	→ informačné centrum
→ divadlo	→ podpora akcií

Bratislava 1. 9. / 19:30	—	Katedrálny organový festival: Józef Kotowicz
L. Mikuláš 6. 9. / 19:30	—	Mosty Gesharim: Joanna Duda
● Bratislava 8. – 9. 9.	—	Vzdelávacie projekty v oblasti environmentalizmu II.
Bratislava 10. 9. / 17:00	—	Symfónia umenia Giuseppe Verdi: Messa da Requiem
● Bratislava 13. 9. / 17:00	—	Mama, ja nechcem vojnu!
● Bratislava 14. 9. / 17:00	—	Národné čítanie 2022 A. Mickiewicz: Balady a romance
● Bratislava 21. 9. / 18:00 – 22:00	—	Európska noc literatúry O. Tokarczuk: Cez kosti mŕtvych pluh svoj ved'
Žilina 23. 9. / 18:30	—	Žilinský literárny festival K. Surmiak-Domańska: Kieślowski v detaile
● Bratislava 26. 9. / 18:00	—	Premiéra videoklipu k piesni W kinie życia
B. Bystrica 26. 9. – 2. 10.	—	Bábkarská Bystrica 2022: Divadlo Klinika Lalek
● Bratislava 27. 9. / 17:00	—	Gitarový koncert Bianky Szalaty

Prešov
28. – 29. 9.

Inaugurácia 7. Poľských dní v Prešove

● Bratislava
29. 9. / 17:00

*Diskusný večer ÚPN:
Protikomunistický odboj na Slovensku*

ONLINE
september 2022

*Poľská knižnica blízko vás
Literárne narodeniny: Miron Białoszewski*

FOCUS:

*Festival poľských celovečerných filmov
v Gdyni 2022*

● PODUJATIE V PRIESTOROCH POĽSKÉHO INŠTITÚTU

● VÝSTAVA ● DIVADLO ● KNIHA ● KONCERT ● FILM ● INÉ

Katedrálny organový festival: Józef Kotowicz

Bratislava

1. 9. / 19:30

Katedrála sv. Martina,

Rudnayovo nám. 1

Na **Katedrálnom organovom festivale** v Bratislave organizovanom pod záštitou arcibiskupa Mons. Stanislava Zvolenského sa z Poľska predstaví **Józef Kotowicz**, organista a pedagóg pochádzajúci z Białystoku. V súčasnosti vyučuje hru na organe a organovú improvizáciu na Hudobnej škole v Białystoku. Zúčastnil sa na početných národných a medzinárodných organových festivaloch, pričom sa stal laureátom Medzinárodnej organovej súťaže v mestečku Kamień Pomorski (1994). Doposiaľ nahral päť albumov.

Mosty Gesharim: Joanna Duda

Liptovský Mikuláš

6. 9. / 19:30

Synagóga,

Hollého 11

www.mosty-gesharim.sk

Mosty – Gesharim spájajú stredoeurópsky kultúrny priestor už viac ako dve desaťročia. V rámci projektu Vyšehradská spolupráca sa stretávajú poprední poľskí, slovenskí, českí a maďarskí umelci a hudobníci. Tento rok sa na koncerte zúčastní jedna z najvýznamnejších mladých poľských klaviristiek a elektronických improvizátoriek **Joanna Duda**. Viac informácií na stránke podujatia.

Konferencia: Vzdelávacie projekty v oblasti environmentalizmu II.

Bratislava

8. – 9. 9.

Pol'ský inštitút,

Nám. SNP 27

www.hec.us.edu.pl

Cieľom medzinárodnej vedeckej konferencie pripravenej v rámci projektu **Humanitné vzdelávanie V4 pre klímu** je predstaviť problematiku klimatických zmien a potrebu preformulovať úlohy súčasných humanitných vied v krajinách V4 a vo svete. Na konferenciu sú pozvaní vedeckí pracovníci, doktorandi, študenti a pedagógovia, ktorí sa chcú podeliť o svoje úvahy o preformulovaní antropocentrického svetonázoru a o úlohe, ktorú v tomto procese môže zohrávať škola a univerzita. Účast na konferencii je možná po registrácii prostredníctvom registračného formulára na stránke konferencie.

Symfónia umenia

Giuseppe Verdi: *Messa da Requiem*

Bratislava
10. 9. / 17:00

Park pri Csákyho kaštieli,
Kaštieľska 2579
www.symfoniaumenia.sk

V bratislavskom Prievoze bude na multižánrovom medzinárodnom festivale **Symfónia umenia** uvedené strhujúce dielo talianskeho skladateľa Giuseppe Verdiho: **Messa da Requiem** venované všetkým obetiam vojnových konfliktov. Operný veľikán Verdi ani tu nezaprel svoj dramatický štýl, prostredníctvom ktorého vyvoláva extázu emócií. Mieša farby tragédie, bolesti, nádeje i útechy v opernom štýle od srdcervúcich momentov až po ohromujúce obrazy. Pozvanie prijali umelci z krajín Vyšehradskej štvorky vrátane polskej mezzosopránistky **Agnieszky Czastky-Niezgódki** z Krakova, Maďarského národného zboru, slovenského basistu Petra Mikuláša, maďarského tenoristu Istvána Horvátha a českej sopranistky Heleny Beránkovej v sprievode Symfonického orchestra V4 pod taktovkou slovenského dirigenta Miloslava Oswalda. Vstupenky v sieti *predpredaj.sk*.

SYMFÓNIA
UMENIA

MEDZINÁRODNÝ
MULTIŽÁNROVÝ
FESTIVAL

MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA-RUŽINOV
VÁM PRINÁŠA

1. – 11. SEPTEMBER 2022

klasika je sexy

www.symfoniaumenia.sk

Mama, ja nechcem vojnu!

Bratislava
13. 9. / 17:00

Pol'ský inštitút,
Neformálna galéria,
Klobučnícka ul.
instytutpolski.pl/bratislava

Unikátna výstava **Mama, ja nechcem vojnu!** vznikla v rámci spoločného archívneho projektu poľskej siete Štátnych archívov a ukrajinského portálu *Mom I see war*. Jej súčasťou sú jednak historické kresby poľských detí z roku 1946, ktoré zaznamenávajú ich zážitky z obdobia druhej svetovej vojny a nemeckej okupácie v rokoch 1939 – 1945, a jednak súčasné kresby ukrajinských detí o vojne, ktorá dnes prebieha na Ukrajine. Cieľom výstavy je predstaviť drámu vojny z pohľadu dieťaťa – keď sa pozrieme na výtvarné práce poľských a ukrajinských detí, zistíme, že vojna vyzerá v detských očiach vždy rovnako. A podobnosť medzi historickými a súčasnými dielami je priam zarážajúca. Spoluorganizátorom výstavy, ktorá potrvá do **14. októbra**, je **Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave**.

Národné čítanie 2022

Adam Mickiewicz: Balady a romance

Bratislava
14. 9. / 17:00

Poľský inštitút,
Nám. SNP 27
instytutpolski.pl/bratislava

Podujatie **Národné čítanie** organizuje od roku 2012 prezident Poľskej republiky. Pre tento rok vybral prezident Poľskej republiky **Andrzej Duda** s manželkou Agatou Kornhauser-Duda zbierku **Balady a romance Adama Mickiewicza**, ktorá bola vydaná v roku 1822 vo Vilniuse. Tá sa pritom považuje za začiatok rozvoja žánru balady v poľskej literatúre, a najmä za začiatok poľského romantizmu. Z tohto dôvodu bol rok 2022 pri príležitosti 200. výročia vydania tejto zbierky vyhlásený za **Rok poľského romantizmu**. Počas tohtoročného 11. ročníka Národného čítania budú balady A. Mickiewicza recitovať študenti a študentky polonistiky z Univerzity Komenského v Bratislave. Literárny prednes doplnia **balady Fryderyka Chopina**, ktoré na klavíri zahrá **Lukáš Piš**, absolvent bratislavského konzervatória a Univerzity v Gazi. F. Chopin sa totiž pri komponovaní svojich balád inšpiroval dielami A. Mickiewicza, no nikdy neuviedol konkrétne názvy. Z Národného čítania v Poľskom inštitúte vznikne videozáznam, ktorý bude neskôr dostupný na našom Facebooku.

NARODOWE
CZYTANIE

ADAM MICKIEWICZ

BALLADY i ROMANSE

PATRONAT HONOROWY PARY PREZYDENCKIEJ

www.prezydent.pl

Európska noc literatúry

Olga Tokarczuk: Cez kosti mŕtvych pluh svoj ved'

Bratislava

21. 9. / 18:00 – 22:00

Pol'ský inštitút,

Nám. SNP 27

nocliteratury.sk

Noc literatúry organizovaná Českým centrom v spolupráci s EUNICom je obľúbené každoročné celoslovenské podujatie, na ktorom si návštevníci vypočujú úryvky prekladov súčasnej európskej literatúry do slovenčiny v podaní známych slovenských osobností. Poľskú literatúru zastupuje tento rok poľská držiteľka Nobelovej ceny **Olga Tokarczuk** so svojou knihou **Cez kosti mŕtvych pluh svoj ved'** (2021, vyd. Premedia, prekl. Karol Chmel). Tento ekologický thriller prináša detektívny príbeh o tom, kto zabíja miestnych poľovníkov a pytlakov v poľskom mestečku, a zároveň stavia do popredia otázku práv zvierat. Úryvok z tejto knihy číta herečka **Lucia Hurajová**. Tohtoročným špeciálnym hosťom Noci literatúry je **Ukrajina** – úryvok z knihy **Internát** ukrajinského autora **Serhija Žadana** o ľudskom utrpení v konflikte na východnej Ukrajine bude v Poľskom inštitúte čítať **Éva Bander**. Čítania budú vysielané aj naživo na Rádiu Devín.

Žilinský literárny festival

Katarzyna Surmiak-Domańska:

Kieślowski v detaile

Žilina

23. 9. / 18:30

Nová synagóga,

J. M. Hurbana 11

zlf.sk

Na 19. ročníku **Žilinského literárneho festivalu**, ktorý sa bude niesť v znamení hesla **a/symetrie**, vystúpi aj poľská reportérka **Katarzyna Surmiak-Domańska**, ktorá počas diskusie predstaví a priblíži svoju knihu **Kieślowski v detaile** preloženú do slovenčiny (2022, vyd. Absynt, prekl. Miroslav Zumrík). Je to výnimočná biografia, skvelá reportáž, a zároveň pútavý román nielen o jednom z najvýznamnejších režisérov v histórii svetovej kinematografie, ale tiež kniha o zmenách, ktorými si prešla stredná Európa na prahu nového tisícročia.

16.
ŽILINSKÝ
LITERÁRNY
FESTIVAL
19. – 22. 9.

Premiéra videoklipu k piesni *W kinie życia*

Bratislava
26. 9. / 18:00

*Pol'ský inštitút,
Nám. SNP 27
www.polonia.sk*

Pol'ský klub (občianske združenie Poliakov žijúcich na Slovensku) pozýva na premiéru videoklipu k piesni **W kinie życia** zo svojho najnovšieho CD albumu **Tu i tam**. Pieseň skomponoval Stano Stehlík, autorkami slov sú Małgorzata Wojcieszynska a Anna Porada. Pieseň naspievali: Łukasz Cupał, Jitka Sapara Fischerová a Barbora Berkyová. Vo videoklipe vystupujú herci vrocłavskej pantomímy Józef Markocki a Barbara Gadomska s členmi slovenskej Polonie.

Bábkarská Bystrica 2022: Divadlo Klinika Lalek

Banská Bystrica

babkarskabystrica.sk

26. 9. – 2. 10.

Na 23. ročníku medzinárodného festivalu súčasného bábkového divadla pre deti a dospelých **Bábkarská Bystrica 2022** sa na prelome septembra a októbra v Banskej Bystrici môžete tešiť aj na dolnosliezske divadlo **Klinika Lalek**, ktoré uvedie predstavenie **Cirkus Tarabumba**. Čaká vás ekologické cirkusové predstavenie s bábkami a veľkými „supermarionetami“ (bábky zvierat v ich prirodzenej veľkosti) so živými hercami v úlohe cirkusových artistov. Predstavenie nadväzuje na krásnu cirkusovú tradíciu, no zároveň prináša novú kvalitu – prostredníctvom zaujímavých bábkarských techník umelci prejavujú úctu k živým bytostiam, keď krásou bábkového divadla nahrádzajú utrpenie zvierat.

Gitarový koncert Bianky Szalaty

Bratislava
27. 9. / 17:00

*Pol'ský inštitút,
Nám. SNP 27
instytutpolski.pl/bratislava*

Do uplynulého ročníka **Vyšehradskej gitarovej súťaže** v Bratislave určenej pre talentovaných mladých hudobníkov sa zapojilo 68 gitaristov z 21 krajín. Jednu z najpočetnejších skupín tvorili poľskí gitaristi. Práve v minulom roku bola po prvýkrát udelená špeciálna cena pre najlepších účastníkov z krajín Vyšehradskej skupiny. Najlepšou poľskou gitaristkou a laureátkou Ceny riaditeľky Poľského inštitútu sa stala mladá poľská gitaristka **Bianka Szalaty**, ktorá sa tak predstaví na samostatnom koncerte v Poľskom inštitúte.

Inaugurácia 7. Poľských dní v Prešove

Prešov

instytutpolski.pl/bratislava

28. – 29. 9.

Poľské dni už po siedmykrát prichádzajú do Prešova. Ich cieľom je už tradične venovať pozornosť poľskej kultúre, umeniu, hudbe, filmu či cestovnému ruchu. Srdečne pozývame na inauguráciu 7. Poľských dní, ktorých program otvorí prednáška veľvyslanca Poľskej republiky na Slovensku p. **Krzysztofa Strzałku** v stredu **28. 9. o 14:00 hod.** na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity (Ul. 17. novembra 1) na tému **Priority poľskej zahraničnej politiky a vzťahy so Slovenskom**. Vo štvrtok inauguruje Poľské dni koncert klasickej hudby v podaní poľskej sopranistky **Julity Ziołko** v klavírnom sprievode **Joanny Steczek o 19:00 hod.** v Parku kultúry a oddychu v Prešove (Čierny orol, Hlavná 50). Tento koncert je zároveň súčasťou a otvorením festivalu Prešovská hudobná jeseň. Otvárací deň 7. Poľských dní v Prešove však ponúkne aj ďalšie podujatia. Na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity sa uskutoční medzinárodná vedecká konferencia **Obraz Poľska a Poliakov v slovenskom písomníctve v rokoch 1918–1945** organizovaná Slovensko-poľskou komisiou humanitných vied. A **o 18:00 hod.** v Divadle Viola (Tkáčska 2) si môžu návštevníci vychutnať koncert **Ondreja Veselého** (gitara) a **Tibora Ivána** (akordeón), ktorí uvedú tvorbu vybraných poľských skladateľov. Program 7. Poľských dní bude pokračovať ďalšími zaujímavými podujatiami v októbri.

Diskusný večer ÚPN: ***Protikomunistický odboj na Slovensku***

Bratislava

29. 9. / 17:00

Pol'ský inštitút,

Nám. SNP 27

www.upn.gov.sk

Septembrový **Diskusný večer Ústavu pamäti národa** bude venovaný téme protikomunistického odboja na Slovensku. Diskutujúci experti rozoberú formy odboja a odporu obyvateľstva proti totalitnému komunistickému režimu v kontexte jeho vývoja od konca druhej svetovej vojny až do jeho pádu v novembri roku 1989. Mená odborníkov budú zverejnené počas septembra na stránke Ústavu pamäti národa.

Pol'ská knižnica blízko vás

Literárne narodeniny: Miron Białoszewski

ONLINE

facebook.com/PolskyInstitutBratislava

september

V júni sme si pripomenuli 100. výročie narodenia **Mirona Białoszewského**, poľského básnika, prozaika a dramatika. M. Białoszewski je rovesníkom Różewicza či básnikov, ktorí zahynuli v okupovanej Varšave ako Gajcy či Baczyński. Debutoval v roku 1956 zbierkou básní *Obroty rzeczy*, ktorá je jedným z najoriginálnejších hlasov v povojnovej poľskej poézii. V roku 1970 vyšlo jeho najvýznamnejšie dielo *Pamiętnik z Warszawskiego powstania*. Jeho osobnosť a tvorbu priblížime v rámci cyklu

Pol'ská knižnica blízko vás a minisérie **Literárne narodeniny**. Video bude dostupné v druhej polovici septembra na facebooku Poľského inštitútu v Bratislave.

FOCUS NA:

Festival poľských celovečerných filmov v Gdyni 2022

Festival poľských celovečerných filmov je jedným z najväčších filmových podujatí v Poľsku a jediným, ktoré propaguje poľskú kinematografiu v takom veľkom rozsahu. Najnovšie poľské filmy sa každoročne uchádzajú v **Gdyni** o hlavnú cenu – Zlaté levy. 47. ročník festivalu sa bude konať tento rok od 12. do 17. septembra. Do užšieho výberu sa dostalo šesťnásť filmov. Nájdeme medzi nimi napríklad 3 celovečerné režisérске debuty a 2 druhé filmy režisérov.

Festival v Gdyni je predovšetkým prehliadkou poľskej kinematografie. Filmári tu uvádzajú najlepšie filmy roka, vystupujú tu najvýznamnejší filmoví tvorcovia a diskutuje sa tu o najhorúcejších a najzaujímavejších témach. Súčasnosť sa na festivale stretáva v dialógu s históriou: nová generácia filmových tvorcov sa konfrontuje s majstrami a noví kritici reinterpretojú klasiku poľského filmu.

Dnes, keď sa mení prostredie i krajina európskej kinematografie a s ňou aj publikum, má gdynský festival v úmysle plniť aj vzdelávaciu funkciu: chce nás učiť o filme, pripomínať klasiku, prezentovať poľské filmy v kontexte úspechov iných filmárov v tejto časti Európy. Stretnutie v Gdyni má byť príležitosťou nielen na spoločné sledovanie filmu, ale aj na spoločné rozhovory – o živote a o nás samých. Každý, kto sa zaujíma o kinematografiu – a to nielen poľskú, ale aj o východoeurópsku ako takú – by

tu nemal chýbať.

Festival poľského filmu v Gdyni ponúkne tradične miesto filmovým projekciám, koncertom, výstavám, konferenciám, zaujímavým diskusiami a debatám.

V hlavnej súťaži o hlavnú cenu zabojujú tieto filmové novinky: **Apokawixa** (rež. Xawery Żuławski, Broad Peak (rež. Leszek Dawid), **Chleb i sól** (rež. Damian Kocur), **Filip** (rež. Michał Kwieciński), **Głupcy** (rež. Tomasz Wasilewski), **Iluzja** (rež. Marta Minorowicz), **Infinite Storm** (rež. Małgorzata Szumowska), **IO** (rež. Jerzy Skolimowski), **Kobieta na dachu** (rež. Anna Jadowska), **Orleń. Grodno '39** (rež. Krzysztof Łukaszewicz), **Orzeł. Ostatni patrol** (rež. Jacek Bławut), **Strzępy** (rež. Beata Działowicz), **Tata** (rež. Anna Maliszewska), **The Silent Twins** (rež. Agnieszka Smoczyńska), **Śubuk** (rež. Jacek Lusiński), **Wesele** (rež. Wojciech Smarzowski).

Viac informácií: *festiwalgdynia.pl*

FESTIWAL
POLSKICH FILMÓW
FABULARNYCH
GDYNIA 12 – 17|09|2022

www.festiwalgdynia.pl

@FPFFGDYNIA

#47FPFF

Pol'ský inštitút v Bratislave

Nám. SNP 27 | P. O. Box 153

814 99 Bratislava

+421 2 544 32 013

+421 2 544 32 030

program.bratislava@instytutpolski.pl

FB: PolskyInstitutBratislava

TW: @PLInstitutBrat

www.instytutpolski.pl/bratislava

Pol'ský inštitút v Bratislave

je pre verejnosť otvorený nasledovne:

pon. 10:00 - 16:30 | ut.-štv. 10:00 - 17:00 | piat. 9:00 - 15:00

Všetky zmeny v programe vyhradené.

Vstup na podujatia v Poľskom inštitúte je voľný, pokiaľ nie je uvedené inak.

Gitarový koncert Bianky Szalaty

Bratislava / 27. 9. / 17:00

Pol'ský inštitút, Nám. SNP 27

**POL'SKÝ
INSTITÚT
BRATISLAVA**